

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА КОМБИНИРАНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ТРГОВСКИ ДРУШТВА -БИЗНИС КОМПЛЕТ-

ОДДЕЛ I ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ

Поим Член 1

(1) Општите услови за осигурување имоти и овие Посебни услови за комбинирано осигурување на трговски друштва – бизнис комплет (во натамошен текст: Услови) се составен дел на договорот за комбинирано осигурување на трговски друштва што договарачот на осигурувањето ќе го склучи со Акционерското друштво за осигурување Еуролинк Скопје (во натамошен текст: осигурувач).

(2) Со договорот за комбинирано осигурување на трговски друштва –бизнис комплет- се обврзува договарачот на осигурувањето да ја плати премијата на осигурувачот, а осигурувачот се обврзува ако дојде до настан кој претставува осигурен случај (ризик) да го плати на осигуреникот или на некое трето лице надоместот, односно договорената сума.

Значење на одделни изрази Член 2

Одделни изрази употребени во овие Услови го имаат следното значење:

Осигурувач - Акционерско друштво за осигурување Еуролинк Скопје;

Договарач на осигурување - трговско друштво кое склучува договор за осигурување со осигурувачот;

Осигуреник –трговско друштво и трговец поединец чиј имот е осигурен и кому му припаѓаат правата од договорот за осигурување, како и лице од чија што смрт или здобивање со траен инвалидитет зависи исплатата на осигурената сума, односно надоместот;

Трговско друштво – трговско друштво, трговец поединец, подружница организирана од странско трговско друштво или од странски трговец поединец, со седиште на територијата на Република Македонија, регистрирана во трговскиот регистар во согласност со закон, што врши трговска или услужна дејност.

Корисник - лице на кое се врши исплата на надоместот, односно на осигурената сума;

Осигурен случај - (осигурен ризик) настан со оглед на кој се склучува осигурувањето, кој мора да биде иден, неизвесен и независен од вољата на осигуреникот случај, кој има за последица оштетување или уништување на осигурениот имот, финансиска штета, телесна повреда или смрт на трето лице, или на осигурените лица.

Осигурена сума - највисокиот износ на обврската на осигурувачот по полисата за одреден ризик или предмет на осигурување;

Градежен објект - деловна зграда од масивна градба што осигуреникот ја користи за вршење на дејноста за која е регистриран;

Градежен објект (деловна зграда) од масивна градба - градежен објект чии надворешни ѕидови се изградени од камен, печена тула, тешки бетонски блокови, со костур од армиран бетон или челик обложен со огонотпорен материјал, а кровниот покрив е изведен од ќерамиди, етернит, салонит, лим, армиран бетон со изолација;

Опрема и мебел – опрема (механички, електрични, електронски апарати и друго) и мебел кои осигуреникот ги користи за извршување на дејноста за која е регистриран, освен оние што со овие Услови се исклучени од осигурувањето;

Трето лице - секое лице кои не е страна во договорот за осигурување, односно не е договарач на осигурувањето, осигурувач и осигуреник. Во смисла на овие Услови, не се сметаат за трето лице лицата кои се вработени кај осигуреникот.

Франшиза - износ наведен во полисата или Условите кој се одбива од секоја штета што произлегува од еден штетен настан (учество во штета од страна на осигуреникот);

Тотална штета - штета на имот при која имотот или определен предмет на осигурување е целосно уништен, или пак неговата поправка, доведување во претходна состојба, изнесува повеќе од неговата вредност;

Видови и предмет на осигурување

Член 3

(1) Со договорот за комбинирано осигурување на трговски друштва, се осигурува:

1. Имотот и залихите на трговска стока на осигуреникот од пожар и други опасности;

2. Залихите на трговска стока, опрема и мебел од пожар и други опасности, и од ризикот провална кражба и разбојништво;

3. Стаклото од кршење;

4. Финансиска загуба поради прекин на работа како последица на пожар и други опасности;

5. Одговорноста на осигуреникот за штети предизвикани на трети лица;

6. Вработените кај осигуреникот од последици на несреќен случај –незгода.

(2) Имот на осигуреникот што е предмет на осигурување од пожар и други опасности (точка 1 на претходниот став) е градежниот објект –деловната зграда, опремата и мебелот, пари и стакло што се наоѓаат во градежниот објект за вршење на дејноста на осигуреникот.

(3) Со договорот за комбинирано осигурување на трговски друштва, може да се склучи и осигурување на опремата од ризикот кршење според Дополнителните услови за осигурување машини од кршење и од други опасности на осигурувачот.

Осигурени ризици

Член 4

(1) Имотот, залихите на трговска стока и финансиската загуба поради прекин на работа се осигуруваат од следните ризици: пожар, гром, експлозија, луња и град, излевање на вода од инсталации, паѓање на летала, манифестации и демонстрации. Доколку посебно се договори и плати дополнителна премија осигурувањето може да се прошири и од ризиците поплава, порој и високи води, и земјотрес.

(2) Опремата и мебелот, парите и залхите на трговска стока се осигуруваат од ризикот провална кражба и разбојништво.

(3) Стакла на врати и прозорци во градежниот објект се осигуруваат од ризикот кршење стакло.

(4) Вработените кај осигуреникот се осигуруваат од последици на несреќен случај – незгода, и тоа за случај на смрт, траен инвалидитет и трошоци за лекување.

Дејности исклучени од осигурување

Член 5

(1) Со договорот за комбинирано осигурување на трговски друштва не може да се осигураат следните дејности:

- Било кои дејности на производство
- Било кои дејности на трговија на големо
- Трговија на мало со часовници и накит во специјализирани продавници
- Златари и други продавници на златен накит

- Трговија на мало со половни стоки во специјализирани продавници
- Трговија на мало вон продавници, на тезги и пазари
- Трговија на мало преку пошта и интернет
- Поправка на опрема мобилни телефони за комуникации (исклучена е комбинирана дејност со продажба на опрема за мобилни)
- Фотографски дејности
- Хотели и слични објекти за сместување
- Поправка на електронска и оптичка опрема
- Поправка на машини
- Производство на било кои производи, полупроизводи
- Трговија со горива и нафата и нафтени дериват (бензински пумпи и складови за гориво)
- Сендвичари
- Ресторани и пицерији во кои се готви храна со помош на отворен оган (скара, фурна)
- Козметички салони и салони за убавина
- Дејности на медицински услуги освен ако не е поинаку договорено

Почеток и траење на осигурувањето

Член 6

(1) Осигурувањето започнува во 24,00 часот во оној ден што е означен во полисата како почеток на осигурувањето, ако поинаку не е договорено и престанува во 24,00 часот во оној ден што во полисата е договорен како ден на истек на осигурувањето.

(2) Без оглед на договореното траење на осигурувањето, осигурувањето за одделни предмети престанува:

1) за осигурување на имотот:

- на денот на уништување на предметот на осигурување;
- на денот на целосно уништување на предметот на осигурување од настани кои не се опфатени со осигурувањето;

2) за осигурувањето на вработените лица, за секој одделен осигуреник:

- кога ќе настапи смрт на осигуреникот, или ќе му биде утврден инвалидитет од 100%;
- кога осигуреникот ќе стане деловно неспособен;
- на денот на престан работниот однос.

(3) Во случај на раскинување на договорот за осигурување, осигурувањето престанува во 24 часот на денот кога осигурувачот го примил писменото барање од договарачот за раскинување на договорот.

Пресметка на премијата за осигурување

Член 7

(1) Вкупната премија по полисата е вкупната основна премија зголемена за доплатоци и намалена за попусти.

(2) Ако пресметаната вкупна основна премија е помала од минималната премија за определен вид на покритие, се наплатува минимална премија.

(3) Зголемување на основната премија во висина утврдена со тарифата се пресметува за осигурување на деловни објекти со градежна вредност поголема од просечната како и за деловни објект што претставуваат зголемен ризик.

(4) За осигурувања склучени за пократко траење од една година премијата се пресметува во процент од основната премија во висина утврдена во тарифата на премии.

Позитивен технички резултат

Член 8

(1) Во случај кога осигуреникот нема пријавено ниту една штета во текот на осигурителната година, за следниот период на осигурување добива попуст од 5%.

(2) Овој попуст може да се повтори и во наредните години, така што износот на попустот се зголемува за 5% за секоја година во која не е пријавена штета, но најмногу до 25%. Попустот се пресметува само во случај на континуитет на осигурувањето без оглед дали во периодот на континуитетот осигуреникот го променил осигурувачот.

(3) Во случај осигуреникот да пријави штета во текот на осигурителната година, го губи целиот попуст во наредната осигурителна година. Како пријавена штета во смисла на овој став не се смета штета која е одбиена како неоснована или штета која не ја надминала договорената франшиза.

ОДДЕЛ II

ОСИГУРУВАЊЕ НА ИМОТ

Осигурување на градежен објект-деловна зграда

Член 9

(1) Предмет на осигурување можат да бидат само градежни објекти од масивна градба. Со осигурувањето се опфатени индивидуални градежни објекти или градежни објекти кои се дел од деловна зграда (трговски центар, мол, и сл.) кои претставуваат градежна целина во која осигуреникот ја извршува дејноста за која е регистриран, што се наоѓа на местото на осигурување (адреса) наведено во полисата. Вградената електрична, водоводна, вентилациска, канализациска и инсталација за централно греење во деловниот објект се опфатени со осигурувањето.

(2) Со осигурувањето не се опфатени, односно не се предмет на осигурување:

1. земјишта, па ниту тоа на кое е изграден станбениот објект.

2. градежни објекти чиј покрив е направен од слама, трска кал или дрво.

(3) Осигурената сума се определува според градежната цена за метар квадратен на градежен објект (деловна зграда) во време на склучување на договорот и бројот на квадратните метри на градежниот објект.

Осигурување на опрема и мебел и залиха на трговска стока

Член 10

(1) Предмет на осигурување можат да бидат стварите што се наоѓаат во градежниот објект и во време на склучување на договорот се во сопственост на осигуреникот, кои осигуреникот ги користи за извршување на дејноста за која е регистриран.

(2) Следните групи на ствари се предмет на осигурување:

1) опрема и мебел;

2) залиха на трговска стока

(3) Осигурената сума за секоја група ствари е посебно наведена во полисата.

(4) Стварите можат да бидат предмет на осигурувањето само ако се евидентирани во сметководството на осигуреникот како основни средства.

(5) Со осигурувањето не се опфатени, односно не се предмет на осигурување:

1. основни средства кои не биле сопственост на осигуреникот во моментот на склучување на договорот за осигурување;

2. имот кој осигуреникот го стекнал во текот на траењето на договорот а не го пријавил по писмен пат (по факс, по е-маил) на осигурувачот, не платил дополнителна премија за стекнатиот имот да биде осигуран;

3. имот кој осигуреникот не го користи за извршување на својата дејност.

Дополнително осигурување на друг имот по спецификација

Член 11

(1) Покрај осигурувањето на стварите од членот 10 на овие Услови, може да се склучи дополнително осигурување за одделни предмети по спецификација приложена кон полисата. Во спецификацијата се наведуваат следните податоци за секој од предметите одделно: вид, марка, новонабавна вредност и година на производство.

(2) Обврската на осигурувачот за штети на предметите осигурени по спецификација е најмногу до износот на вредноста на осигурениот предметот утврдена според членот 21 на овие Услови.

(3) Дополнителното осигурување на предметите по спецификација се склучува со плаќање на дополнителна премија која посебно е наведена во полисата.

Имот исклучен од осигурување

Член 12

(1) Со ова осигурување не се опфатени:

1. имот што не се користи во деловни цели;
2. имот што се наоѓа надвор од местото на осигурување;
3. имот кој што посебно е наведен во полисата како неосигурен;
4. имот на трети лица што се наоѓа кај осигуреникот на местото на осигурување од било која причина, како и личен имот на вработените кај осигуреникот или на оснивачите на осигуреникот;
5. заедничките делови на зградата како целина, доколку осигурениот градежен објект се наоѓа во деловна зграда со повеќе деловни единици;
6. имот кој не е во сопственост на осигуреникот, а е земен под наем или лизинг;
7. моторни возила и самоодни машини и сите нивни делови и имот чија основна намена е да се употребува во или со нив, а за кои не е потребна регистрација;
8. приколки и полуприколки;
9. секаков вид пловни објекти;
10. оружје, муниција и други експлозивни средства и направи;
11. необработени скапоцени или полу скапоцени камења;
12. уметнички дела, накит, часовници и други скапоцености;
13. животни и растенија, земјоделски култури или дрвја;
14. мостови, канали, патишта, тунели, брани;

(2) Обврските на осигурувачот секогаш се исклучени за:

1. штети на осигурениот имот настанати надвор од местото на осигурување наведено во полисата;
2. штети настанати при извршување на адаптации, реновирања, реконструкции, доградби или надградби на деловниот објект. Во овој случај осигуреникот има обврска да го извести осигурувачот во писмена форма пред започнувањето на изведбата на горенаведените работи. Осигурувачот го задржува правото да го извести осигуреникот дали оваа полиса важи во периодот на изведба на работите;
3. имот кој се користи при извршување на дејност на кое било производство;
4. залихи на стоки кои се наменети за коиристење во процес на производство (полупроизводи, полуфабрикати, недовршено производство).

Ризик од пожар и други опасности

Член 13

(1) Пожар -под пожар се смета оган појавен надвор од определено огниште или оган кој го напуштил ова место и е способен понатаму да се развива со својата сопствена сила. Штетите настанати без развивање на пламен (чад, прегрејување, осмаденост и слично), не се предмет на осигурувањето.

(2) Гром-со осигурувањето не се опфатени штети на електрични апарати настанати со пренесување на електрична енергија преку водови како последица на удар на гром.

(3) Експлозија-под експлозија се смета ненадејно појавување на сила заснована на тежнение на пареа или гасови за проширување. Штетите настанати од експлозија,

намерна или не, настанати како последица од било какво експлозивно тело, направа или уред (бомба, мина, експлозив, муниција) не се предмет на осигурувањето.

(4) Луња и град- како луња се смета ветер со брзина поголема од 62 км. на час. Се смета дека дека дувал ветер со оваа брзина доколку ветерот кршел гранки и стебла или оштетил добро одржувани објекти. Во случај на сомневање осигуреникот треба да ја докаже брзината на ветерот со извештај од Управата за Хидрометролошки работи на Република Македонија. Овој ризик не ги вклучува штетите на имотот што се наоѓа внатре во градежниот објект, а кои се настанати од дожд, снег, песок или прашина, освен ако директната сила на ветерот или градот предходно не направил отвори на градежниот објект и потоа дождот, снегот, песокот или прашиката навлегле низ тие отвори. Овој ризик не ги вклучува и штетите настанати на имот што не се наоѓа во затворени градежни објекти. Со осигурувањето од ризикот град опфатени се штети од уништување, односно оштетување на осигурениот имот што се предизвикани од удар на град.

(5) Излевање на вода од инсталации во деловни објекти- под ризикот излевање на вода од инсталации во деловни објекти се смета неочекувано излевање на вода од инсталации поради прскање и кршење на инсталациите и нивите уреди.

- Со овој ризик не се покриени штети настанати:

1. на инсталациите од кои што водата се излеала;
2. од излевање на вода од отворени славини;
3. од габички поради влага;
4. од слегнување на земјиште како последица на излевање на вода од инсталациите во станбените објекти;
5. од оштетување при манипулација врз инсталациите, замена на вентил, одзатнување и слично;
6. заради мраз, освен ако се преземени мерки за заштита од мраз;
7. поради затварање на доводот на водата и нејзино испуштање од системот.

(6) Паѓање на летала- со осигурувањето се покриени штети настанати при паѓање на леталата или на делови од нив на осигурениот имот. Осигурувањето ги покрива и штетите настанати од предмети испаднати од леталата.

(7) Манифестации и демонстрации - се смета дека настанал осигурен случај на манифестации и демонстрации ако осигурениот имот е уништен (рушење, демолирање, палење и др.) на било кој начин со дејствување на учесниците во јавни демонстрации и манифестации.

Дополнително осигурување од ризик поплава, порој и високи води

Член 14

(1) Ако посебно се договори и плати дополнителна премија во осигурувањето може да биде вклучен и ризик поплава, порој и високи води, како дополнителен ризик.

(2) Под поплава се подразбира стихийно неочекувано плавење на терен од постојани води (реки и езера) заради тоа што водата се излила од коритото или пробила одбрамбен насип или брана, поради вонредно висока плима и бранови на езера со необична јачина, и од надоаѓање на вода од вештачки езера.

(3) За поплава се смета и неочекувано плавење на терен поради нагло формирање на големо количество водна маса која настанала како последица на провала на облак (пороен дожд).

(4) Со осигурувањето од поплава се опфатени само штети предизвикани на осигурени предмети за време додека поплавата трае и непосредно по повлекување на водата.

(5) Под порој се подразбира стихийно неочекувано плавење на терен со водна маса што се формира на низбрдни терени поради силни атмосферски врнежи и се слива низ улици и патишта.

(6) За висока вода се смета:

1. исклучива појава на невообичаен пораст на водостојот;
2. подземна вода како последица од висока вода;

(7) Обврската на осигурувачот за штети од висока вода и подземна вода како нејзина последица почнува со порастот на високата вода над однапред утврдените месечни коти на водостојот или протекот измерен спрема најблискиот поставен покажувач на водостојот.

(8) За секој одделен месец нормален е овој највисок месечен водостој за последните 20 години што го покажува покажувачот на водостојот најблизок до осигурените предмети, со исклучок на особено високите водостои.

(9) Со осигурувањето не се опфатени:

1. штети на цевководи, канали и тунели од внатрешната страна предизвикани од механичкото дејство на водата;
2. штета од габички поради влага;
3. штети од слегнување на теренот како последица на поплава и порој;
4. штети од плавење од вода излеана од канализациона мрежа, освен ако до излевањето дошло поради поплава или порој;
5. штети на предмети сместени во живи и суви корита на потоци и реки, како и на простор помеѓу потоци односно реки и насипи (инудационо подрачје), до колку поинаку не се договори.
6. штети на хидроскопни залихи кои не се ускладиштени на палети високи најмалку 10 см. или пропишан начин.

(10) Обврската на осигурувачот за ризикот поплава, порој и високи води посебно е наведена во полисата.

Дополнително осигурување од ризик земјотрес

Член 15

(1) Ако посебно се договори и плати дополнителна премија во осигурувањето може да биде вклучен и ризик од земјотрес, како дополнителен ризик

(2) Под земјотрес, во смисла на овие Услови, се смета природно тресење на земјата, предизвикано од гео-физички процеси во внатрешноста на земјата. Се смета дека настанал осигурениот случај земјотрес ако договаработ односно осигуреникот докаже дека:

1. природното тресење на земјата предизвикало директно оштетување на осигурениот имот, или

2. земајќи ја предвид состојбата на осигурениот имот штетата можела да биде предизвикана само од земјотрес.

(3) Секоја штета предизвикана од земјотрес ќе се смета како да настанала од еден настан доколку повеќе од еден земјотрес настанат во период од 72 часа по настанување на првиот земјотрес.

(4) Со осигурувањето од ризикот земјотрес се опфатени исклучиво штети кои настанале директно како последица од ризикот земјотрес.

(5) Со осигурувањето од ризикот земјотрес не се опфатени штети предизвикани од други последователни ризици, како што се: пожар, експлозија, чад, истекување од цевки, кражба, вандализам, поплава и слично, дури и ако истите се предизвикани од земјотресот.

(6) Обврската на осигурувачот за ризикот земјотрес е посебно наведена во полисата.

(7) Франшизата за ризикот земјотрес е посебно наведена во полисата. Доколку не е наведена во полисата договорено е дека осигуреникот ќе учествува во секоја штета со износ од 2% од збирот на осигурените суми за градежниот објект, опремата и мебелот.

Провална кражба и разбојништво

Член 16

(1) Со осигурувањето по овие Услови се дава осигурителна заштита од ризикот извршување или обид за провална кражба или разбојништво, како и вандализам во текот на извршувањето на провалната кражба.

(2) Со осигурувањето се покриени штетите од однесување, уништување или оштетување на осигурените предмети, како и штетите предизвикани со оштетување на градежни делови на простории, инсталации и опрема (оштетување на сидови, тавани, врати, стакла, брави итн.), во кои се наоѓаат осигурените предмети при извршување или обид за провална кражба, односно разбојништво, и тоа во висина на трошоците за поправка, но најмногу до 3% од осигурената сума за градежниот објект.

(3) Провална кражба во смисла на овие Услови се смета кражба ако нејзиниот извршител:

1. провали во простории, во кои се наоѓаат осигурените предмети (место на осигурувањето) со разбивање или кршење на врати и прозорци или со провалување на тавани, сидови и подови;

2. го отвори местото на осигурувањето со лажен клуч, или некое друго средство што не е наменето за редовно отворање, а при тоа да е оставен траг, врз основа на кој, може со сигурност да се утврди провала, во смисла на кривично-правен доказ;

3. провали во заклучено сместувалиште во местото на осигурувањето, во кое се наоѓаат осигурените предмети, ако до сместувалиштето дошол на еден од начините кои по одредбите од овој член се квалификувани како провална кражба;

4. го отвори местото на осигурувањето, или сместувалиштето со вистински клучеви, или со нивни дупликат, доколку до клучевите дошол со едно од дејствијата наведени во подточка 1, 2, 3 и 5 од овој став или со разбојништво.

5. влезе во местото на осигурувањето преку отвор кој не е за тоа определен, совладувајќи пречки што оневозможуваат влегување. Од ризикот провална кражба предметите се

(4) Осигурените предмети се покриени со осигурувањето само додека се наоѓаат во затворени и заклучени простории, односно во заклучени сместувалишта наведени во полисата.

(5) Под разбојништво се смета одземање на осигурен имот со примена на сила или застрашување по живот или здравје на осигуреникот како и животот или здравјето на лице или лица вработени кај осигуреникот.

(6) Готови пари за време на манипулирање со нив на каса односно продажно место, осигурени се од ризикот разбојништво на "прв ризик", под услов:

- да се уредно евидентирани согласно регулативата за регистрирање на готовински плаќања;

- да е склучено осигурување за секоја каса односно продажно место посебно.

(7) Осигурената сума за пари при манипулација е посебно наведена во полисата и таа претставува максимална обврска на осигурувачот во случај на остварување штетен настан.

(8) Со осигурувањето не се покриени штетите од провална кражба, односно разбојништво во случај да се:

1. извршени од лица кои работат кај осигуреникот или се основачи на осигуреникот;

2. извршени од членовите на семејството на некој од вработените кај осигуреникот или на некој од основачите на осигуреникот, кои живеат во заедничко домаќинство со вработениот односно со основачот.

(9) Со осигурувањето не се покриени ниту штетите настанати со:

- измама и проневера;

- обична кражба;

- поради посредни загуби предизвикани од настанување на осигурениот случај;

- кусокот утврден со пописот, па ни тогаш кога кусокот ќе се открие пред пописот кој е извршен по осигурениот случај;

- снемвање или исчезнување на осигурениот имот;

- ако е извршена со влегување преку отворен прозор или врата кои се наоѓаат на висина помала од 3 метра, сметано од земјата до долниот раб на прозорецот или вратата.

(10) Осигурените суми за предметите за ризикот провална кражба и разбојништво посебно се наведени во полисата.

Ограничувања на обврските на осигурувачот за ризикот провална кражба и разбојништво

Член 17

(1) Независно од износот на осигурената сума од членот 10 на овие Услови, обврската на осигурувачот за надомест на штета на градежниот објект и на предметите од ризикот провална кражба и разбојништво одделно е ограничена на посебна осигурена сума.

(2) Со ова ограничувања не се зголемува вкупната сума на осигурување за основните средства во деловниот објект и се однесува на целиот осигурен имот што го поседува осигуреникот по секоја од категориите.

(3) Осигурената сума за ризикот провална кражба и разбојништво е највисокиот износ на обврската на осигурувачот по полисата за овој ризик и бројот на осигурени случаи, како и без оглед на останатите осигурени суми за осигурените ствари во деловниот објект.

Осигурување на стакло од кршење

Член 18

(1) Осигурувачот ги надоместува трошоците за замена на прозорски стакла и стакла на врати во градежниот објект, за настанати штети од било која причина, освен од намерна штета од страна на лице кое работи кај осигуреникот.

(2) Осигурувачот ќе ги надомести и трошоците за симнување и повторно мesteње на предметите кои пречат при поставување на нови стакла (заштитни решетки, засолништа од сонце, монтирање на скелиња и друго).

(3) Осигурената сума за стакло од кршење посебно е наведена во полисата.

Ризици исклучени од осигурување

Член 19

Од осигурувањето се исклучени следните групи на ризици односно штети настанати поради:

1. Нелојалност или нечесност на осигуреникот или неговите вработени;
2. Уривање или напрснување на згради освен доколку не е настанато како резултат на ризик опфатен со осигурувањето;
3. Доцнење, губиток на пазар, постепено расипување, вродена мана, латентен дефект, инсекти од сексов вид, штетници, контаминација, загадување, абење, влага или суша, екстремни промени на температура, смог, собирање, испарување, губиток на тежина, рѓа, влажен или сув гнилеж, корозија, промена на боја, промена на текстура, промена на вкус или изглед, освен доколку не е настанато како резултат на ризик опфатен со осигурувањето;
4. Магнетна или електронска повреда на или пречки на медиуми за обработка на податоци или пак бришење или пречки на електронски записи, или пак искривување или деформирање на податоци во компјутерски систем или други записи, програми ли софтвер;
5. Вода или други течности кои предизвикуваат штети на залихи складирани во подруми или во други простории кои се под нивото на земјата доколку таквите залихи не се сместени на сталажи, полица, палети и/или корпи најмалку 10 см над нивото на подот;
6. Неисправен или дефектен проект, материјали изработка или грешка во обработка,
7. Загадување или контаминација на осигурените предмети освен ако настанало како резултат на ризик опфатен со осигурувањето;
8. Штети на електронски податоци;
9. Штети пореди неможност за препознавање на електронски податоци;
10. Штети настанати при стоки при транспорт
11. Штети на осигурениот имот настанати поради објекти во градба;
12. Штети на осигурениот имот настанати поради објекти или опрема во монтажа;

13. Штети на осигурениот имот настанати подради сервисирање, одржување, подесување, тестирање, инсталирање.

14. Штети на залиха на стоки кои се сместени во ладилници или витрини за одржување на температура кои настанале како резултат на прекин на електрична енергија или како резултат на расипување од која било причина на самите ладилници, витрини или нивни делови.

Вредност на осигурениот имот

Член 20

(1) Вредноста на осигурениот имот за деловни објекти е еднаква со градежната цена на нов објект од ист вид, големина и начин на градба според цените во местото каде што се наоѓа, намалена за износот на пресметаната амортизација.

(2) Вредноста на осигурениот имот за опрема и мебел еднаква со цената на ист таков нов имот, намален за износот на амортизација.

(4) Вредноста на осигурената опрема-електрични и електронски апарати е еднаква со цената на ист таков нов имот, намален за износот на амортизација.

(5) Вредноста на осигурените залихи на трговска стока е еднаква на набавната цена на трговската стока, а ако пазарната цена е пониска од набавната, тогаш на пазарната цена зголемена за зависните трошоци.

(6) Стапката на годишна амортизација ја утврдува осигурувачот според стапките што се користат во книговодството согласно позитивните прописи и увидот на оштетениот имот од страна на стручно лице на осигурувачот.

(7) Сумата на осигурување за сите предмети на осигурување ја одредуваат заедно осигуреникот и осигурувачот и таа неможе да биде помала од вредноста на осигурениот имот.

Надомест од осигурувањето

Член 21

(1) Кога ќе настане осигуран случај, осигурувачот е должен да надомести:

1. Кај градежните објекти најмалиот износ од следните:

1.1. вистинскиот износ потребен за поправка или замена на оштетениот или уништениот имот, намален за износот на пресметаната амортизација.

1.2. сумата на осигурување на оштетениот осигуран имот.

1.3. градежна вредноста на осигурениот имот.

2. Кај другиот осигуран имот најмалиот износ од следните:

2.1. вистинскиот износ потребен за поправка или замена на оштетениот или уништениот имот, намален за износот на пресметаната амортизација;

2.2. сумата на осигурување на оштетениот осигуран имот;

2.3. вредноста на осигурениот имот;

(2) Осигурувачот ги надоместува и нужните неопходните трошоци направени за расчистување, чистење и рушење на осигурените предмети во врска со настанатиот осигуран случај, но најмногу до 10% од износот на штетата.

Учество во штета-франшиза

Член 22

Осигуреникот учествува во секоја секоја штета на осигурениот објект и предметите во износ наведен во полисата за осигурување.

Подосигурување

Член 23

Кога ќе се утврди дека во периодот на осигурување вредноста на осигурениот имот била поголема од сумата на осигурување, износот на надоместот на штета се намалува сразмерно на односот на сумата на осигурување со вредноста на осигурениот имот.

ОДДЕЛ III

ОСИГУРУВАЊЕ ОД ПРЕКИН НА РАБОТА

Осигурување од прекин на работа

Член 24

(1) Се осигурува прекилот на работењето на осигуреникот до кој дошло поради уништување, оштетување или исчезнување на осигурениот имот од некој од ризиците наведени во членот 13 на овие Услови, заради што осигуреникот не можел да ја врши својата редовна дејност.

(2) Обврска за надомест на штета поради прекин на работа постои само тогаш ако постои обврска да се надомести материјалната штета по основ на осигурување од ризикот пожар и други опасности (член 13 од Условите).

(3) Осигурувачот ќе плати на осигуреникот надомест на штета што произлегува од ваквиот прекин или попреченост во работатата во согласност со одредбите од овој оддел од Условите.

(4) Осигурувачот ќе му ја надомести на осигуреникот само штетата што осигуреникот ја претрпел а е поврзана со фиксните трошоци на работењето, односно поврзана со дејноста на осигуреникот кои настануваат и во случај на прекин на работа или попреченост во работењето а кои се ограничени на следните видови трошоци:

1. Закупнина (согласно важечкиот договор за закуп во моментот на склучување на договорот за осигурување);

2. Плати за вработените;

3. Сметки за електрична енергија, греење, вода, фиксен телефон, интернет кои се на име на осигуреникот а се однесуваат на осигурениот градежен објект;

(5) Висината на надоместот на фиксните трошоци кои осигурувачот има обврска да ги надомести е ограничена на едномесечни фиксни трошоци но не повеќе од сумата на осигурување наведена во полисата, откако ќе се одбие договорената франшиза наведена во полисата.

(6) Период на обештетување изнесува најмногу 30 денови откако ќе се одбие договорената франшиза изразена во денови наведена во полисата.

(7) Сумата на осигурување за прекин на работа која претставува максимална обврска на осигурувачот е посебно наведена во полисата;

ОДДЕЛ IV

ОСИГУРУВАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТ

Осигурување од одговорност кон трети лица

Член 25

(1) Осигурувачот има обврска да плати за оштетните барања на трети лица за штета за која според законските прописи одговара осигуреникот, и тоа за:

- смрт или повреда на трети лица, или
- штета на имотот на трети лица,

настанати како последица на некој од осигурените ризици од членот 13 на овие Услови, во или се во врска со осигурениот објект на осигуреникот за времетраење на осигурувањето.

(2) Максималниот износ што осигурувачот го надоместува за секое оштетно барање или повеќе оштетни барања од еден осигурен случај е најмногу до износот на осигурената сума наведен во полисата.

(3) Со осигурувањето не е опфатен надомест за било каква парична казна или глоба што треба да ја плати осигуреникот или законскиот застапник на осигуреникот.

(4) Со осигурувањето не се опфатени штети на оснивачите и на вработените кај осигуреникот.

(5) Исклучени се сите обврски на осигурувачот по полисата доколку штетата настанала со постапки на осигуреникот, односно негово пропуштање, и тоа:

1. кога осигуреникот намерно или со крајно невнимание постапува спротивно на прописите или правилата по кои се обавува дејноста односно занимањето како извор на опасност;

2. Кога осигуреникот одржувањето го врши спротивно на важечките прописи и упатства, или не врши редовно одржување, или има сознание за дефект или недостаток на стварите;

3. кога осигуреникот не ги спровел мерките за спречување на остварување или зголемување на опасноста (превентивни мерки) како што од него барал осигурувачот. Како зголемена опасност се смета и околност која во минатото веќе довела до штетен настан.

(2) Со осигурувањето не е опфатена одговорноста на осигуреникот:

1. за неисполнети обврски од договор, како и за договорно проширување на неговата одговорност и за случаи за кои, инаку, по закон не одговара (договорна одговорност);

2. за штети на ствари или извршени работи кои, осигуреникот или некое друго лице по негов налог или за негова сметка, ги изработил или испорачал, ако причината за штетата е во изработката или испораката, како и за штети засновани на гаранции или ветувања дадени од страна на осигуреникот;

3. штети кои настанале како последица на свесно постапување, спротивно на прописите или правилата по кои се обавува дејноста, односно занимањето како извор на опасности;

4. штети од производи (ствари) со недостатоци;

(3) Со ова осигурување на се опфатени штети настанати поради:

1. војна, инвазија, (без оглед дали војната е објавена или не) примена на сила од страна на држави или против држави и нивните органи, насилство од политички и терористички организации, насилство при јавни собирања, манифестации и собири, како и насилство при штрајкови и отпуштање на работници;

2. терористички акти;

3. користење на радиоактивни материи освен одговорноста за радиоизотопи кои се користат во мирнодопски цели во медицината;

4. директни или индиректни генетски промени на наследен материјал на луѓе, животни или растенија;

5. од посредна или непосредна употреба на азбест или други супстанции кои содржат азбест, без оглед на количината;

6. постапки на лекување, здравствени и други интервенции на животни како што се кастрирање, осеменување, потковување, дресирање;

7. професионални заболувања на вработените на осигуреникот (електромагнетни зрачења, генетски промени, труење со салмонела ...)

8. делување на електромагнетни полиња (ЕМП) или електромагнетни интерференци (ЕМИ);

9. пренесување на некоја болест;

10. директно или индиректно влијание на нуклеарна енергија;

11. сопствени штети;

12. држење или употреба на моторни возила и други возила на моторен погон (приколки, трактори, мотокултиватори, “самоодни” работни машини), воздухоплови и возила на вода кои подлежат на задолжително осигурување од автоодговорност;

13. штети поради губење на електронски податоци.

Обврски на осигуреникот по настанување на осигурен случај

Член 26

При настанување на осигурен случај, покрај обврските содржани во општите услови, осигуреникот е должен:

1. веднаш да го извести осигурувачот и тогаш кога барањето за надомест за штета против него ќе биде истакнато преку суд, законскиот застапник ќе биде ставен во притвор, како и тогаш кога ќе биде поведена постапка за обезбедување на докази;

2. ако е поведена истрага, подигнат обвинителен акт, или е донесена пресуда во кривична постапка, веднаш да го извести осигурувачот, па и тогаш кога веќе е пријавено настанувањето на осигурениот случај. Исто така е должен да го достави наодот од надлежниот орган во врска со настанатиот штетен настан;

3. осигуреникот не е овластен без претходна согласност на осигурувачот да се изјасни за барањето на надомест за штета, а особено да го признае потполно или делумно, да склучи порамнување, како и ниту да изврши исплата, освен ако спрема фактичката состојба не бил во можност да го одбие признанието, порамнувањето односно исплатата, а со тоа да не се направи очевидна неправда;

4. ако оштетениот поднесе тужба за надомест за штета против осигуреникот или се обрати со оштетно барање директно до осигурувачот, осигуреникот е должен да ја достави целата документација што ја поседува во врска со штетниот настан. Судскиот спор го превзема осигурувачот.

Права и обврски на осигурувачот

Член 27

При настанување на осигурен случај, осигурувачот:

1. е должен да ја испита одговорноста на осигуреникот за настанатата штета;
2. е должен да го води спорот во име на осигуреникот, ако оштетениот остварува право на надомест за штета во парнична постапка;
3. е должен во име на осигуреникот да даде изјави кои што ги смета за потребни при одбрана од неосновано или претерано барање за надомест за штета;
4. е овластен да го препушти водењето на спорот на осигуреникот, а во тој случај осигуреникот е должен да се придржува до упатствата на осигурувачот и налози во поглед на водењето на постапка во парница;
5. може да го преземе водењето на парницата или да стапи на место на осигуреникот или да учествува во својство на вмешувач;
6. е овластен да го одбие водењето или да го препушти водењето на спорот на осигуреникот, до колку оцени дека нема место за давање правна заштита, со оглед на односот помеѓу висината на штетата и сумата на осигурување;
7. во случај осигурувачот да ја исплати сумата на осигурување како надомест за штета пред покренување на судскиот спор, престанува неговата обврска за правна заштита;
8. е овластен на име на надомест кој би го должел осигуреникот, да ја положи сумата на осигурување, во кој случај се ослободува од сите обврски и постапки во врска со осигурениот случај;
9. ако оштетеното лице своето барање или тужбата за надомест за штета го упати само спрема осигурувачот, осигурувачот ќе го извести осигуреникот за тоа и ќе го повика за да ги даде сите потребни податоци.

(2) Во случај осигурувачот да одлучи да му исплати надомест на оштетениот во целост или делумно, должен е за тоа да го извести осигуреникот.

Надомест од осигурувањето од одговорност

Член 28

(1) Осигурувачот го исплатува надомест од осигурувањето врз основа на :

1. признанието што го дал или одобрил осигурувачот;
2. порамнувањето што го склучил или одобрил осигурувачот;
3. судска одлука

(2) Осигурувачот учествува во депонирањето на сумата на осигурување заради обезбедување на надомест за штета за која осигуреникот би бил должен врз основа на законски прописи или судските одлуки да ја исплати и тоа најмногу до износот на висината на неговата обврска за надомест на штета.

(3) Ако осигурувачот неосновано се спротистави на предлогот на осигуреникот за спогодување по барањето за надомест на штета, должен е да го плати надоместот, каматите и трошоците кои што при тоа настанале и тогаш кога ја надминуваат сумата на осигурување.

(4) Ако осигуреникот се спротистави на предлогот на осигурувачот за спогодување по барањето за надомест за штета, осигурувачот не е должен да го плати надоместот, каматите и трошоците кои што при тоа настанале.

(5) Осигурувачот е должен да ги надомести сите трошоци на парничната постапка, доколку осигуреникот сам го водел спорот по добиена согласност за водење на спорот од осигурувачот, па и тогаш кога барањето за надомест за штета не било основано.

(6) Осигурувачот ги сноси трошоците на бранителот во кривичната постапка покрената против осигуреникот заради настан кој би можел да има како последица поставување на барање за надомест за штета по основ на одговорност покриена со ова осигурување и тоа само ако осигурувачот е запознаен со изборот на бранителот и прифатил да ги сноси трошоците. Трошоците на кривичната постапка, како и трошоците на застапување на оштетениот, осигурувачот не ги надоместува.

(7) Кога осигурувачот ќе ја изврши својата обврска со исплата на сумата на осигурување, ослободен е од натамошни давања на име на надомест и трошоци за еден осигурен случај.

(8) Кога осигурувачот ќе ја изврши својата обврска со исплата на годишниот агрегат (лимит) на сумата на осигурување, ослободен е од понатамошни давања на име на надомест и трошоци за сите осигурени случаи кои се јавуваат во текот на оваа полиса.

Франшиза

Член 29

Во секоја штета по основ на осигурувањето од одговорност осигурениот учествува со 10% од износот на штетата, но не помалку од 6.000,00 денари.

ОДДЕЛ V

ОСИГУРУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ КАЈ ОСИГУРУВАЧОТ ОД ПОСЛЕДИЦИ НА НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ

Способност за осигурување

Член 30

(1) Според овие Услови се осигуруваат само здрави лица со општа работна способност на возраст од 16 до 64 години, вработени кај осигуреникот, кои имаат склучено договор за работа со осигуреникот и се пријавени во Агенцијата за вработување на РМ како вработени кај осигуреникот.

(2) Лица кои се потполно лишени од деловна способност во секој случај се исклучени од осигурување.

(3) Се осигуруваат сите вработени кај осигуреникот од исти ризици и на еднакви осигурени суми.

Обемот на обврските на осигурувачот

Член 31

(1) Кога ќе настане осигурен случај во смисла на овие Услови, осигурувачот ги исплатува износите договорени во договорот за осигурување и тоа:

1. осигурената сума за во случај на смрт, ако поради осигурениот случај настапила смрт на осигуреникот, односно осигурената сума за во случај на траен

инвалидитет, ако поради несреќниот случај настапил целосен (100%) инвалидитет на осигуреникот.

2. процентот од осигурената сума за во случај на траен инвалидитет кој одговара на процентот на делумниот инвалидитет, ако поради осигурениот случај настапил делумен траен инвалидитет на осигуреникот;

3. надоместот на трошоците за лекување според членот 35 став (5) и (6) од овие Услови, ако на осигуреникот поради несреќниот случај му била потребна лекарска помош поради што имал трошоци за лекување.

(2) Обврската на осигурувачот за нов вработен започнува во 24,00 часот во оној ден кога осигурувачот примил писмено известувањето за пристапување на новиот вработен кон полисата.

Несреќен случај

Член 32

(1) Како несреќен случај во смисла на овие Услови се смета секој ненадеен и од волјата на осигуреникот независен настан, кој дествувајќи однадвор и нагло врз телото на осигуреникот, има за последица негова смрт, траен инвалидитет, преодна неспособност за работа или нарушување на здравјето кое бара лекарска помош.

(2) Во смисла на претходниот став се сметаат како несреќен случај особено следните настани: газење, судрување, удар со некаков предмет или на некаков предмет, удар на електрична струја или гром, паѓање, лизнување, уривање, ранување со оружје, со разни други предмети или експлозивни материји, убод со некаков предмет, удар или каснување на животно и убод од инсекти, освен ако со таков убод е предизвикана некаква инфективна болест.

(3) Како несреќен случај се смета и следното:

1. Труење со хемиски средства, освен професионални заболувања;
2. Труење со храна кое за последица има смрт на осигуреникот;
3. Инфекција на повреда предизвикана со несреќен случај;
4. Труење поради вдишување на гасови или отровна пареа, со исклучок на професионални заболувања;
5. Изгореници со оган или електрицитет, со жежок предмет, течност или пареа, киселина, лужини и сл.;
6. Давење и утопување;
7. Гушење или задушување поради затрупување (со земја, песок и сл.);
8. Прснување на мускули, исколчување, прснување на зглобните врски, кршење на здрави коски што ќе настане поради нагли телесни движења или ненадејни напрегнувања предизвикани со непредвиден надворешен настан, доколку тоа непосредно веднаш по повредата е утврдено во болница или друга здравствена установа;
9. Дејствување на светлина, сончеви зраци, температури или лошо време, ако осигуреникот бил изложен непосредно поради еден пред тоа настанат несреќен случај или се нашол во такви непредвидени околности што никако не можел да ги спречи, или бил изложен поради спасување на човечки живот;

10. Дејствување на рентгенски или радиумски зраци, ако настане нагло и ненадејно, со исклучок на професионални заболувања;

(4) Не се сметаат како несреќен случај во смисла на овие Услови:

1. Сите заразни, професионални и други болести, како и последици од психички влијанија;
2. Стомачна кила, кила на папокот, водени и останати кили, освен оние што ќе настане поради директно оштетување на стомачниот сид, под непосредно дејство на надворешна механичка сила на стомачниот сид, доколку веднаш по повредата е утврдена трауматична кила, кај која болнички покрај килата е утврдена повреда на меките делови на стомачниот сид во тоа подрачје;
3. Инфекции и заболувања што ќе настане поради разни форми на алергија, сечење или кинење жулеви или други израстоци на цврста кожа;

4. Анафилактичен шок, освен ако настапи при лекувањето поради настанат несреќен случај;

5. Хернија дисци интервертебралис, сите видови лумбалгии, дископатии, сакралгии, миофасцитис, кокцигодини, ишијалгии, фиброзитис и сите промени на слабинско - крстачна регија означена со аналогни термини;

6. Одлепување на мрежицата (аблацио ретинае) на претходно болно или дегенеративно променето око, а со исклучок се признава одлепување на мрежицата на претходно здраво око, доколку постојат знаци на директна надворешна повреда на очната јаболчица, утврдена во здравствена установа;

7. Последици што настанале кај осигуреникот поради алкохолно лудило (делириум тременс) и дејство на дрога;

8. Последици на медицински, особено оперативни зафати што се преземаат за лекување или превентива заради спречување на болести;

9. Патолошки промени на коските, патолошки епифизиолози и патолошки скршеници;

10. Системски невромускуларни болести и ендокрини болести.

11. Трајниот инвалидитет (опишан во Табелата) е последица на воспаление односно на болест.

Исклучување на обврските на осигурувачот

Член 33

Исклучени се сите обврски на осигурувачот ако осигурениот случај настанал:

1. Поради земјотрес;

2. Поради:

а) војна, инвазија, дејства на странски непријатели, непријателски или воени операции (без оглед дали војна е објавена или не), граѓанска војна, бунт, револуција, востание, граѓански немири, имајќи го во предвид нивниот обем или нивното прераснување во востание, воена или узурпаторска сила.

б) било кое дејство на тероризам.

3. При управување со воздушни летала од сите видови, пловни објекти, моторни и други возила без потпишана службена исправа која дава овластување на возачот за управување и возење со односниот вид и тип на воздушно летало, пловен објект, моторно и друго возило.

Одредбите од точката 3 од овој став нема да се применуваат во случај кога непосредувањето на пропишаната службена исправа немало влијание на настанувањето на несреќниот случај.

Во смисла на овие Услови се смета дека осигуреникот ја поседува пропишаната службена возачка исправа кога заради подготвување и полагање испит за добивање службена исправа, вози под непосреден надзор на службено овластен стручен инструктор.

4. Поради обид или извршување на самоубиство на осигуреникот од било кои причини;

5. Поради тоа што договарамот на осигурувањето или корисникот намерно го предизвикал несреќниот случај, а ако се повеќе корисници исклучен е само оној корисник кој намерно го предизвикал несреќниот случај.

6. При договарање, обид или извршување на смислено кривично дело, како и при бегањето по таквото дејство и поради учество во тепачка.

7. Поради постоење причинска врска на делувањето на наркотични средства, лекарства или алкохолизираната состојба на осигуреникот и настанувањето на несреќниот случај.

Се смета дека осигуреникот е во алкохолизирана состојба ако се утврди присуство на алкохол во крвта повеќе од 10,8 мил. мола (0,5‰) кај возач, а кај останатите осигуреници повеќе од 21,6 мил. мола (1,00‰).

(2) Договорот за осигурување е ништовен, ако во моментот на неговото склучување веќе настанал осигурениот случај, или бил во настанување или било извесно дека ќе настапи, или ако веќе тогаш престанала можноста да настапи, а уплатената премија се враќа на договарачот, намалена за трошоците на осигурувачот.

Пријава на осигурениот случај

Член 34

(1) Осигуреникот што е повреден поради осигурениот случај е должен:

1. според можностите веднаш да се јави на лекар, односно да повика лекар заради преглед и укажување на потребна помош и веднаш да ги преземе сите потребни мерки заради лекување како и да се придржува на лекарските совети и упатства во поглед на начинот на лекувањето;

2. за осигурениот случај писмено да го извести осигурувачот веднаш кога е тоа можно според неговата здравствена состојба, доколку при пријава на штета на имотот не го известил осигурувачот за повредата, или не ја пријавил штетата на имотот;

3. со пријавата на осигурениот случај да му ги достави на осигурувачот сите потребни известувања и податоци особено за местото и времето кога настанал осигурениот случај, потполн опис на настанот, име на лекарот што го прегледал, или што го лекува, наод на лекарот за видот на телесните повреди, за настанатите и евентуалните последици, како и податоци за телесни мани, недостатоци и болести што осигуреникот евентуално ги имал уште пред настанувањето на несреќниот случај .

(2) Ако осигурениот случај имал за последица смрт на осигуреникот, корисникот на осигурувањето е должен за тоа писмено да го извести осигурувачот и да ги обезбеди потребните документи.

(3) Трошоците за лекарски преглед, извештаи (почетен и заклучен извештај на лекарот, повторен лекарски преглед и наод на специјалист), адвокатски трошоци и другите трошоци што се однесуваат за докажувањето на осигурениот случај и правата од договорот за осигурување, паѓаат на товар на подносителот на барањето.

(4) Осигурувачот има право да бара од осигуреникот, договарачот, корисникот или од кое и да е друго правно или физичко лице дополнителни објаснувања, како и на свој трошок да преземе потребни мерки заради лекарски преглед на осигуреникот преку свои лекари, лекарски комисии и здравствени организации за да се утврдат важните околности во врска со пријавениот несреќен случај.

Утврдувања на правата на корисникот

Член 35

(1) Ако осигуреникот починал, корисникот е должен да поднесе полиса, извод од матичната книга на умрените, потврда за смрт и лекарски извештај за причината за смртта (образец на Државниот завод за статистика), доказ за уплатената премија, доказ за околностите под кои настанал осигурениот случај и доказ дека смртта настапила како последица на осигурениот случај (записник од надлежен орган и други соодветни документи). Корисникот кој со договорот за осигурување не е изрично предвиден, должен е да поднесе и доказ за своето право на примање на осигурената сума.

(2) Ако несреќниот случај имал за последица инвалидитет на осигуреникот, тој е должен да поднесе: полиса, доказ за уплатена премија, доказ за околностите за настанување на осигурениот случај (записник од надлежен орган или други соодветни документ) и медицинската документација - доказ за останатите последици за определување на конечниот процент на трајниот инвалидитет.

Медицинската документација задолжително треба да содржи почетна документација од првиот лекарски преглед и сите лекарски извештаи и наоди издадени во текот на лекувањето.

(3) Конечниот процент на инвалидитет го определува осигурувачот, преку свој овластен претставник, според Табелата за определување на процент на траен инвалидитет. (во натамошен текст: Табела на инвалидитет). Во осигурувањето на вработените од последици на осигурен случај исклучиво се применува процентот одреден со Табелата

(4) Ако збирот на процентите на инвалидитетот според Табелата поради загуба или оштетување на повеќе краишта или органи, поради еден или повеќе осигурени случаи изнесува над 100%, исплатата не може да биде повисока од осигурената сума што е договорена за во случај на целосен траен инвалидитет.

(5) Ако осигурениот случај има за последица нарушување на здравјето на осигуреникот кое бара лекарска помош, без разлика на тоа дали има и некакви други последици, осигурувачот му исплатува на осигуреникот надомест на сите фактички и нужни трошоци за лекување (според поднесените докази) сторени најдолго во текот на една година од денот на настанувањето на осигурениот случај, а најповеќе до договорениот износ.

(6) Осигурувачот не ги надоместува трошоците за лекување, кога осигуреникот има право на бесплатно лекување во здравствена установа, односно тој е во обврска само за надомест на оној дел на трошоците за лекување што ги плаќа осигуреникот од лични средства (учество со лични средства-партиципација) според одредбите од Законот за здравствено осигурување. Трошоците за лекување за осигурениците кога немаат право на задолжително здравствено осигурување, како и учеството со лични средства, за осигурениците кои имаат право на задолжително здравствено осигурување, осигурувачот ги надоместува до износот определен во општиот акт на Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија, за утврдување на цените на здравствените услуги од задолжителното здравствено осигурување.

Исплата на осигурената сума

Член 36

(1) Осигурувачот е должен да ја исплати договорената осигурена сума, само ако осигурениот случај настанал за времетраење на осигурувањето и ако последиците на осигурениот случај предвидени во членот 31 од овие Услови и настапиле во текот на една година од денот на настанувањето на несреќниот случај.

(2) Во осигурувањето на лица од последици на несреќен случај (незгода), во случај на траен инвалидитет, исклучиво се применува процентот одреден со Табелата.

(3) Процентот на инвалидитет се определува според Табелата по завршеното лекување во времето кога кај осигуреникот во однос на претрпените повреди и настанати последици настапила состојбата на стабилизацијата, т.е. кога според лекарското предвидување не може да се очекува дека ќе се подобри или влоши состојбата. Ако таа состојба не настапи ниту по истекот на 3 години од денот на настанувањето на несреќниот случај, како конечна се зема состојбата по истекот на овој рок и спрема неа се определува конечниот процент на инвалидитетот.

(4) Доколку за утврдување на висината на обврската на осигурувачот му е потребно одредено време, осигурувачот е должен по барање на осигуреникот да му го исплати износот што неспорно одговара на процентот на инвалидитетот за кој веќе тогаш врз основа на медицинска документација може да се утврди дека ќе остане трајно.

Осигурувачот нема да исплати аконтација, ако пред тоа не е утврдена неговата обврска, со оглед на околностите под кои настанал осигурениот случај.

(5) Ако осигуреникот почине пред истекот на една година од денот на настанувањето на осигурениот случај од последици на истиот осигурен случај, а конечниот процент на инвалидитет веќе бил утврден, осигурувачот го исплатува износот што е определен за во случај на смрт, односно разликата помеѓу осигурената сума за во случај на смрт и износот што бил исплатен пред тоа на име инвалидитет, доколку таква разлика постои.

(6) Ако конечниот процент на инвалидитет не бил утврден, а осигуреникот почине поради истиот несреќен случај, осигурувачот ја исплатува осигурената сума определена

за во случај на смрт, односно само разликата помеѓу таа сума или евентуално веќе исплатениот дел (аконтација), но само тогаш ако осигуреникот починал најдоцна во рок од три години од денот на настанувањето на несреќниот случај.

(7) Ако пред утврдувањето на конечниот процент на инвалидитетот во рок од 3 години од настанувањето на несреќниот случај настапи смрт на осигуреникот од која и да е друга причина, освен наведената во претходниот став на овој член, висината на обврската на осигурувачот од основот на инвалидитетот се утврдува врз основа на постојната медицинска документација.

Корисници на осигурувањето

Член 37

(1) Корисникот за во случај на смрт на осигуреникот се утврдува во полисата за осигурување.

(2) Ако во полисата не е поинаку, или воопшто не е ништо предвидено, како корисници за во случај на смрт на осигуреникот се сметаат:

1. децата и брачниот другар на осигуреникот на еднакви делови, а доколку децата не се живи нивните потомци според правото на претставување;

2. ако нема деца ниту нивни потомци, брачниот другар на едната половина, а родителите на другата;

3. ако нема ни брачен другар само родителите;

4. ако ги нема лицата наведени во претходните точки, другите законски наследници врз основа на судска одлука.

(3) Брачен другар се смета лицето што било во брак со осигуреникот во моментот на неговата смрт.

(4) Во случај на инвалидитет, како и за трошоци за лекување, корисник е самиот осигуреник.

(5) Ако корисник на осигурувањето е малолетно лице, исплатата на осигурените суми ќе се изврши на неговите родители, односно на старателот, а осигурувачот има право да бара од наведените лица за таа цел претходно да поднесат овластување за прием на износот на осигурената сума, односно надоместот.

Поим на траен инвалидитет

Член 38

(1) Како траен инвалидитет во смисла на овие Услови се смета трајна, иреверзибилна состојба на загуба на дел, односно орган на телото, или потполна загуба на функцијата на органот односно делот од телото, наведени во Табелата на инвалидитет, кои се последица на повредите здобиени во несреќниот случај.

(2) Во осигурувањето на вработените во рамки на комбинираното осигурување на трговски друштва, во случај на траен инвалидитет исклучиво се применува процентот определен во Табелата на инвалидитет.

(3) Субјективните тешкотии во смисла на намалување на мускулната моторна сила, болки и оток на местото на повредата не се земаат во предвид при определувањето на процентот на инвалидитет.

(4) Индивидуалните способности, социјалната положба или занимање (професионална способност) на осигуреникот не се земаат во предвид при определувањето на процентот на инвалидитет.

(5) Не се смета за траен инвалидитет во смисла на овие Услови:

1. Последици од психички влијанија на осигурениот случај;

2. стомачна кила, кила на папокот, водени и останати кили, освен оние што ќе настанат поради директно оштетување на стомачниот сид, под непосредно дејство на надворешна механичка сила на стомачниот сид, доколку веднаш по повредата е утврдена трауматска кила, кај која болнички, покрај килата е утврдена повреда на меките делови на стомачниот сид во тоа подрачје;

3. Последици на анафилактичен шок, освен ако настапи при лекувањето поради настанат осигурен случај;

4. Хернија дисци интервертебралис, сите видови лумбалгии, дископатии, сакралгии, миофасцитис, кокцигодии, ишијалгии, фиброзитис и сите промени на слабинско - крстачна регија означена со аналогни термини;
5. Одлепување на мрежицата (аблацио ретинае) на претходно болно или дегенеративно променето око, а со исклучок се признава одлепување на мрежицата на претходно здраво око, доколку постојат знаци на директна надворешна повреда на очната јаболкница, утврдена во здравствена установа;
6. Последици што настанале кај осигуреникот поради алкохолно лудило (делириум тременс) и дејство на дрога;
7. Последици на грешка во лекувањето, особено при оперативен зафат, преземено за лекување на повредите здобиени во осигурениот случај;
8. Патолошки промени на коските, патолошки епифизиолози и патолошки скршеници;
9. Системни невромускуларни болести и ендокрини болести;

**Табела за определување на процент на траен инвалидитет
Член 39**

(1) Процентот на инвалидитет се определува според следните точки:

(А) Траен целосен инвалидитет

1. Целосно загуба на видот на двете очи.....	100%
2. Загуба на двете раце или шаки.....	100%
3. Комплетна глувост на двете уши од трауматско потекло.....	100%
4. Отстранување на долната вилица.....	100%
5. Загуба на говор.....	100%
6. Загуба на една рака и една нога.....	100%
7. Загуба на една рака и едно стопало.....	100%
8. Загуба на една рака и едно стопало.....	100%
9. Загуба на една рака и една нога.....	100%
10. Загуба на двете нозе.....	100%
11. Загуба на двете стопала.....	100%

(Б) Траен делумен инвалидитет

1.Глава

1. Загуба на коскената материја на черепот во цел слој:		
1.1. површина од најмалку 6 цм ²	40%	
1.2. површина од 3 до 6 цм ²	20%	
1.3. површина помалку од 3 цм ²	10%	
2. Делумно отстранување на долната вилица: поголем дел од целокупноста или половина од максиларната коска.....	40%	
3. Загуба на едното око.....	40%	
4. Целосна глувост на едното уво.....	30%	

2. Горни екстремитети

	десно	лево
1. Загуба на една рака или една рака.....	60%	50%
2. Значителна загуба на коскена субстанца во раката (ненадоместлива).....	50%	40%
3. Целосна парализа на горен екстремитет (неизлечива повреда на нервите).....	65%	55%
4. Целосна парализа на циркумфлексниот нерв.....	20%	15%
5. Анкилоза на рамото.....	40%	30%
6. Анкилоза на лактот		
6.1. во поволна состојба (15 степени околу десниот зглоб).....	25%	20%
6.2. во неповолна состојба.....	40%	35%
7. Поголема загуба на коскена материја во двете коски на подлактица (одредена и неизлечива повреда).....	40%	30%

8. Целосна парализа на средниот нерв.....	45%	35%
9. Целосна парализа на радиалниот нерв на торзиона подлога.....	40%	35%
10. Целосна парализа на радијалниот нерв на подлактицата.....	30%	25%
11. Целосна парализа на радијалниот нерв на шаката.....	20%	15%
12. Анкилоза на рачниот зглоб во поволна позиција (право и во предвидена).....	20%	15%
13. Анкилоза на рачниот зглоб во неповолна позиција (флексација или истегната или пасивна позиција).....	30%	25%
14. Целосна загуба на палец.....	20%	15%
15. Делумна загуба на палец (ангуален фаланкс).....	10%	5%
16. Целосна анкилоза на палецот.....	20%	15%
17. Целосна ампулација на показалецот.....	15%	10%
18. Ампулација на две фаланги на показалецот.....	10%	8%
19. Ампулација на ангуалниот фаланкс на показалецот.....	5%	3%
20. Ицтовремена ампулација и на палец и на показалецот.....	35%	25%
21. Ампулација на палец и друг прст освен показалец.....	25%	20%
22. Остеомијелитис рецидивирачки.....	75%	20%
23. Ампулација на два прста освен палец и показалец.....	12%	8%
24. Ампулација на три прста освен палец и показалец.....	20%	15%
25. Ампулација на четири прсти со палец.....	45%	40%
26. Ампулација на четири прсти без палец.....	40%	35%
27. Ампулација на среден прст.....	10%	8%
28. Ампулација на прст освен на палец, среден прст и показалец.....	7%	3%

3. Долни екстремитети

1. Ампулација на бут (горна половина).....	60%
2. Ампулација на бут (долна половина).....	50%
3. Целосна загуба на стапало (тибио-терзална дисартикулација).....	45%
4. Делумна загуба на стопалото (под-зглоб-коска дисартикулација).....	40%
5. Делумна загуба на стопалото (средна-тарзална дисартикулација).....	35%
6. Делумна загуба на стопалото (тарзо-ментатарзална дисартикулација).....	30%
7. Целосна парализа на долен екстремитет (нелечива повреда на нервот).....	60%
8. Целосна парализа на надворешен поплитичен скиатичен нерв.....	30%
9. Целосна парализа на внатрешен поплитичен скиатичен нерв.....	20%
10. Целосна парализа на двата нерва (надв. и внатр. поплитичен скиатичен нерв).....	40%
11. Анкилоза на колк.....	40%
12. Анкилоза на колено.....	20%
13. Загуба на коскена субстанца од бутот или двете коски на ногата (неизлечива состојба).....	60%
14. Загуба на коскена субстанца од колено со голема одвоеност на фрагменти и голема тешкотија при движење и виткање на ногата.....	40%
15. Загуба на коскена субстанца на коленото додека движењата се сочувани.....	20%
16. Скратување на долниот екстремитет најмалку за 5цм.....	30%
17. Скратување на долниот екстремитет од 3 до 5 цм.....	20%
18. Скратување на долниот екстремитет од 1 до 3 цм.....	10%
19. Целосна ампулација на сите прсти на ногата.....	25%
20. Целосна ампулација на четири прсти и палец на ногата.....	20%
21. Целосна ампулација на четири прсти.....	70%
22. Анкилоза на палецот.....	70%
23. Ампулација на два прста.....	5%
24. Ампулација на еден прст освен палецот.....	3%

(2) Анкилоза на прстите (освен палец и показалец) и на прстите на нозете (освен палецот на ногата) подлежи на 50% надомест кој се дава за загуба на наведените членови.

(3) Траен инвалидитет предизвикан од осигурениот случај а не е наведен погоре се надоместува согласно неговата сериозност споредено со тие што се веќе наведени.

Делумен или целосен инвалидитет изразен како целосна загуба на функцијата на орган или екстремитет кој не е посебно обработен во Табелата на инвалидитет за екстремитет или орган се третира како делумна или целосна загуба на наведениот екстремитет или орган.

(4) Ако осигуреното лице е левучар и тоа го има посебно нагласено во понудата ќе се применуваат процентите горенаведени за разни инвалидитети на десен горен екстремитет и лев горен екстремитет.

(5) Ако осигуреникот имал траен инвалидитет пред настанувањето на несреќниот случај, обврската на осигурувачот се одредува според новиот инвалидитет, независно од поранешниот, освен во следниве случаи:

а) ако новиот несреќен случај предизвикал зголемување на дотогашниот инвалидитет, обврската на осигурувачот се намалува за разликата помеѓу вкупниот процент на инвалидитет и поранешниот процент,

б) ако новиот несреќен случај предизвикал загуба или повреда на еден од порано повредените делови или органи, обврската на осигурувачот се утврдува само за зголемениот инвалидитет.

ОДДЕЛ VI

Важност на Општите услови за осигурување имот

Член 40

Овие Посебни услови за комбинирано осигурување на трговски друштва – бизнис комплет се применуваат заедно со Општите услови за осигурување имоти, а во колку некоја одредба е во спротивност со содржината на Општите услови, се применува одредбата од овие Услови.

Посебните услови за комбинирано осигурување на трговски друштва -бизнис комплет, се донесени од Управниот одбор на Акционерското друштво за осигурување ЕУРОЛИНК - Скопје, на 9-тата редовна седница одржана на ден 13.03.2015 година, со Одлука број 0202- 2615/3 со примена од 16.03.2015 година.